

Суб'єкти, об'єкти комерційної діяльності

План лекції:

- 1. Види і класифікація суб'єктів комерційної діяльності**
- 2. Товар як об'єкт комерційної діяльності**
- 3. Послуги і вимоги до них**
- 4. Основні вимоги до об'єктів комерційної діяльності**

1. Види і класифікація суб'єктів комерційної діяльності

Суб'єктами комерційної діяльності відповідно до чинного законодавства України можуть бути **фізичні та юридичні особи**.

Багатоукладна економіка створює умови для організації юридичних осіб різноманітних організаційно-правових форм, які можна поділити на прості і складні.

До простих організаційно-правових форм можна віднести: підприємство, господарське товариство (або партнерське товариство), акціонерне товариство, кооператив.

У сфері комерційної діяльності функціонують такі об'єднання:

- Асоціація
- Концерн
- Корпорація
- Спілка кооперативів
- Консорціум

У світовій практиці відомі також інші складні форми – трести, синдикати, холдингові компанії, фінансово-промислові групи.

1. Види і класифікація суб'єктів комерційної діяльності

Суб'єкти комерційної діяльності за видами відрізняються залежно від змісту комерційної діяльності, характеру комерційних операцій, сфери функціонування.

Для сфери роздрібно́ї торгівлі найбільш характерними є такі суб'єкти:

- Магазин
- Аптека
- Ринок
- Підприємство громадського харчування
- Підприємство побутового обслуговування

У сфері оптової торгівлі типовими є такі суб'єкти:

- Оптова база
- Товарні склади, склади-холодильники дрібнооптових фірм
- Оптові продовольчі ринки
- Оптово-роздрібні підприємства

1. Види і класифікація суб'єктів комерційної діяльності

У сфері комерційного посередництва господарюючі суб'єкти проходять стадію становлення. При цьому їх коло прискорено розширюється, охоплюючи такі господарюючі суб'єкти як:

- Біржа
- Агентські фірми
- Брокерські фірми
- Стопісти
- Аукціони
- Фектори
- Дистриб'ютори
- Лізингові фірми

2. Товар як об'єкт комерційної діяльності

Об'єктом комерційної діяльності виступає товар - продукт виробничо-економічної діяльності, або природне багатство, яке має вартість і обмінюється на ринку у грошовій формі.

За призначенням товари як об'єкт комерційної діяльності можуть бути поділені на два класи: товари широкого вжитку і товари виробничого призначення.

Товари широкого вжитку служать для задоволення особистих та сімейних потреб. З позицій майбутньої професії комерсанта найбільший інтерес являє торговельна класифікація.

Товарна група – це укрупнений поділ номенклатури товарів залежно від їх призначення. Товарна група може бути поділена на підгрупи, які характеризуються об'єднанням видів товарів за такими ознаками як призначення, склад, стать, вік та інші.

2. Товар як об'єкт комерційної діяльності

Товари виробничого призначення становлять другий значний клас об'єктів комерційної діяльності. Ці товари мають такі особливості:

використовуються у сфері виробничого споживання;
переносять свою вартість повністю або частково на готовий продукт у процесі виробництва;
відрізняються надзвичайно широкою і складною номенклатурою.

Товари виробничого призначення можуть бути поділені на п'ять груп:

1. Сировина, матеріали
2. Машини, обладнання
3. Виробничі засоби
4. Напівфабрикати запчастини
5. Інвентар

3. Послуги і вимоги до них

Послуга – це товар, який реально проявляється у формі діяльності, роботи, тобто не в матеріально-речовій формі.

Класифікація продукції виробничого призначення від матеріального товару своїми особливостями:

Невідчутність послуги означає, що до отримання конкретної послуги її не можна побачити, попробувати, понюхати, почути.

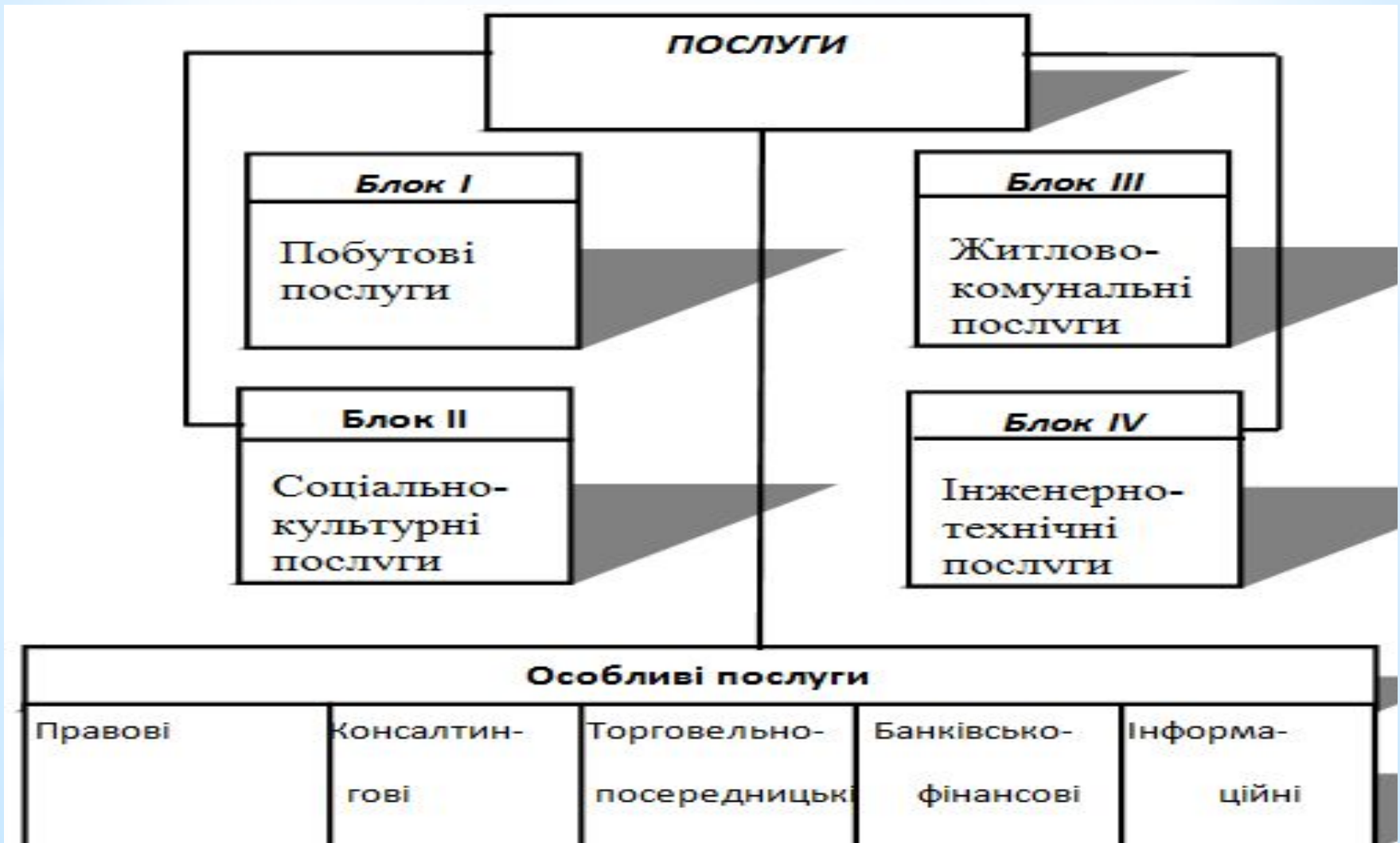
Невіддільність послуги слід розуміти так: створення (надання) і споживання послуг органічно поєднані і їх відділити неможливо.

Непостійність стосується переважно якості послуги, яка коливається залежно від того, яка фірма, особа, якому контрагенту, клієнту, в яких формах надає послугу.

Недовговічність. Вважається, що послуга – “товар, що швидко псується”. Тому вона вимагає періодичного оновлення.

3. Послуги і вимоги до них

Надзвичайно широкий діапазон видів послуг, який склався на сучасному ринку може бути поділений на чотири блока. Кожний блок об'єднує близькі за родом і характером послуги.

4. Основні вимоги до об'єктів комерційної діяльності

Вимоги до товарів – об'єктів комерційної діяльності детально описуються і регламентуються такими документами:

- стандартами: міжнародними, державними (ДСТУ); галузевими (ГСТ); а також стандартами підприємства (СТП);
- технічними умовами (ТУУ), які розробляються підприємствами товаровиробниками і мають тимчасовий характер;
- угодами, контрактами між суб'єктами ринку;
- натуральними еталонами, товарними зразками.

Якість – це властивості і ознаки, які характеризують здатність товару задовольнити потреби, відповідати призначенню і вимогам, які ставляться до товару.

4. Основні вимоги до об'єктів комерційної діяльності

Гарантії якості товару підтверджуються спеціальними сертифікатами. Крім того, на маркування наносяться відповідні символи, знаки, свідчення того, що товар сертифікований і це гарантує безпеку його використання.

У деяких товарів рівень якості визначається класами, категоріями, сортами. Якість товару виступає провідним фактором його конкурентоспроможності. Саме на конкурентоспроможність товарів орієнтуються суб'єкти ринку.

Під конкурентоспроможністю товару слід зрозуміти спроможність товару, реально або потенційно задовольнити конкретні потреби краще, ніж аналогічний товар, представлений на цьому ринку.

4. Основні вимоги до об'єктів комерційної діяльності

Серйозні вимоги висуває ринок до гарантій, термінів експлуатації, строків придатності товару. У більшості товарів продавець або виробник гарантують нормальну безперебійну роботу, надійне функціонування, збереження або придатність товару протягом конкретного терміну, який називається гарантійним терміном.

У комерційній практиці вимоги виникають не тільки до якісних характеристик, але і до кількісних. Кількість поставок товарів може бути обмежено:

- у випадку дії порядку квотування стратегічних товарів, які експортуються, імпортуються або формують державний резерв;
- при закупівлі товару на біржі, де розмір партії товару визначається стандартним «лотом»
- якщо існують мінімальні норми відвантаження на залізничному, морському або річному транспорті;
- у випадку, коли обмежені потужності виробника, або можливості покупця.

4. Основні вимоги до об'єктів комерційної діяльності

В останні роки комерційна практика висуває все більше жорсткі умови до кодування товарів, послуг, робіт. Вимоги до кодування товарів обумовлені потребами інформації, обліку, комп'ютерної обробки інформації, а також системи управління на ринку товарів і послуг. Код, як система умовних, скорочених позначень про характеристику товару, повинен забезпечити:

- використання цифр, букв, символів, зручних для ручної і машинної обробки;
- відображення цільової інформації про товар і однозначне їх тлумачення;
- наявність резерву для нових аналогічних товарів

В основі кодування лежить класифікація товарів. Загальновизнаним у сфері торгівлі став штрих-код. Цей код складається з вертикальних штрихів і прогалін різної ширини. Під штрихами розміщені 13 (або 8 для дрібних товарів) цифр.